

Polská armáda letos a v příštích pěti letech

Polské ozbrojené síly a vůbec celá obranná politika země prošla od roku 1989 zásadní proměnou. Polsko začalo usilovat o adaptaci všech svých existujících obranných struktur pro potřeby nezávislé evropské země. To vyžadovalo především definovat nové principy obranné politiky a strategie, stejně jako restrukturalizovat ozbrojené síly a vypracovat revidované standardy pro jejich funkčnost, včetně praktického zavedení demokratické kontroly armády. Mnoho sporných bodů bylo řešeno či se řeší alespoň částečně, zatímco jiné - obzvláště modernizační technologický program - zůstávají značně závislé na ekonomické situaci státu.

* * *

Na prvním místě je třeba uvést, že základní a hlavní politická linie transformačního procesu je dána snahou Polska stát se členem NATO, zatímco **strategickým záměrem je vytvořit moderní, dobře vycvičenou a vybavenou armádu, připravenou bránit zemi a účastnit se mezinárodních mírových operací.** Hlavní zásadou polské obranné politiky je tedy **záštita suverenity, nezávislosti a teritoriální celistvosti státu.** Úkolem polské armády je odrazit jakoukoli vojenskou agresi za použití forem a prostředků odpovídajících dané situaci. Pozemní síly jsou jádrem vojenských sil, a ty společně se vzdušnými silami a námořnictvem **zabezpečují bojovou pohotovost.** Nevojenské instituce a zařízení mají potom vytvářet podmínky nezbytné pro přípravu a operace vojenských sil a dalších struktur státu pro přežití v období ohrožení a války. Tato zařízení obsahují následující prvky či „řetězce“:

- **státní strukturu obrany**, která je tvořena speciálními zařízeními ministerstev zahraničních věcí a spravedlnosti a současně policií, úřadem obrany státu, pohraničními jednotkami, soudním dvorem a státními zástupci,
- **lidovou obranu**, zahrnující CO, hasičské oddíly, členy ministerstva zdravotnictví a ochrany životního prostředí a další oddělení a regionální administrativní tělesa zodpovídající za ochranu populace před následky války, katastrof a přírodních neštěstí a za vytvoření podmínek pro přežití národa a jeho kultury,
- **společensko-obranný článek**, tím se myslí působení vzděláním a propagandou na obyvatelstvo za účelem obrany země.

Za účinné fungování polského národního obranného systému jsou zodpovědní všechny relevantní instituce státu, místní správy, zastupitelstva podle jejich kompetencí uložených ústavou a dalšími právními předpisy. Většina obranných úkolů spočívá na vládní úrovni na ministru národní obrany. V době míru ministr řídí i armádu, zatímco náčelník GŠ jí velí v jeho zastoupení.

Vojenská služba

Závazku povinné vojenské služby podléhají všichni polští občané, resp. muži 18-50 let (v případě nižších a vyšších důstojníků do 60 let) a ženy 18-40 let, které získaly vojenskou kvalifikaci (nižší a vyšší důstojnice do 50 let). Způsob vykonávání voj. služby je následující:

- * **Základní vojenská služba** v délce 18 měsíců (eventuálně může být zkrácena na 12) a platí pro odvedence a dobrovolníky.
- * **Civilní základní ochranná služba.** Odvedenci jsou vyzváni a přiděleni k civilní službě náčelníkem odvodní komise, trvá 18 měsíců.
- * **Univerzitní a VŠ vojenský výcvik pro přípravu záložních důstojníků,** trvá 2-6 měsíců.
- * **Výcvik vojáků v záloze.** Tato forma spočívá v účasti na vojenských cvičeních, perioda povolávání je maximálně 18 měsíců.
- * **Náhradní služba.** Odvedenci, kteří si nepřejí vykonávat vojenskou službu z náboženských či morálních důvodů jsou určení k službě ve veřejných institucích, trvá 24 měsíců.
- * **Dobrovolnická vojenská služba,** pro muže pod 25 let, kteří vykonali základní vojenskou službu, trvá 1-4 roky;
- * **Profesionální vojenská služba.** Může do ní vstoupit občan Polska, který má náležité kvalifikační a psychofyzické předpoklady. Tito vojáci tvoří tři základní skupiny: důstojníky, praporčíky a poddůstojníky. Vojáky z povolání se stávají na základě dobrovolné přihlášky.

V Polsku existují dvě formy profesionální vojenské služby:

- *Stálá služba vojáků z povolání,* vykonávaná převážně důstojníky, kteří ukončili studium příslušného vojenského zařízení.
- *Služba na čas* pro důstojníky, kteří se rozhodli sloužit po určitou dobu a jejich profesní kvalifikace (nabytá na VŠ či univerzitě) a je použitelná v armádě. Musí vykonat vojenský výcvik. Dohoda je minimálně na 5 let a prodloužena může být maximálně třikrát (respektive na 15 let).

Pozemní síly jsou hlavní částí polských ozbrojených sil. Mají celkem 152 000 vojáků v činné službě. Pozemní vojsko je uskupeno do čtyř okruhů a vrchních velitelství:

- ◆ **Varšavský vojenský okruh** (hlavní velení ve Varšavě) zahrnuje východní region ohraničený Ruskem, Litvou a Běloruskem. Má tři mechanizované divize (1. varšavská, 15. warmínsko-mazurská a 16.), 1. mazurskou dělostřeleckou brigádu a 2. mazowieckou technickou brigádu, dále raketové a PVO jednotky;
- ◆ **Pomořanský vojenský okruh** (hlavní velení v Bydhošti), oblast ohraničená Německem a Baltem. Má dvě mechanizované divize (2. pomořanská a 12. štětínská), 8. baltickou pobřežní obrannou divizi, 6. toruňskou dělostřeleckou brigádu, 5. ženijní brigádu a 2. spojovací brigádu, dále raketové a PVO jednotky a pluk bojových vrtulníků,
- ◆ **Slezský vojenský okruh** (hlavní velení ve Wroclawi), jeho území je ohraničeno Německem a Českou republikou. Zahrnuje 11. obrněnou jízdní divizi, tři

mechanizované divize (4. Lubuska, 5. Kresowa a 10. Sudecka), dvě dělostřelecké brigády (5. a 23. slezská), dvě ženijní brigády (1. Breska a 4.) a 15. spojovací brigádu;

- ◆ **Krakovský vojenský okruh** (Krakov), hraničí s Běloruskem, Ukrajinou, Slovenskem a ČR. Zahnuje 25. aeromobilní divizi, 6. PVO brigádu, 14. obrněnou brigádu Ziemia Przemyska, 3. mechanizovanou brigádu Legii, 21. střeleckou brigádu Podhale.

Proces ustavení hlavního velení pozemních sil právě probíhá a očekává se, že bude dokončen počátkem r. 1997. Všechny zbraně a služby, které jsou zahrnuty do pozemních sil (mechanizované, ozbrojené, spojovací, střelecké a dělostřelecké, protivzdušné, ženijní, letecká doprava), jsou restrukturalizovány, tak aby byly bojeschopné, mobilní, manévrovatelné a interoperabilní na bojišti. Jejich hlavními úkoly jsou:

- bránit suverenitu a teritoriální integritu země,
- uskutečňovat obranné operace včetně pozicií i manévrové obrany,
- připravit ofenzivní operace,
- organizovat konvoje, posádky a hraniční blokády,
- účast v jednotkách mírových sil.

Pozemní síly zahrnují taktické jednotky (divize a brigády) a kombinované jednotky druhů vojsk. Taktické jednotky sestávají z mechanizovaných a obrněných jednotek, stíhacích letounů a vojenského dopravního letectva.

Kombinované jednotky se dělí na střelecké a dělostřelecké jednotky, ženijní jednotky, jednotky PVO, jednotky ochrany proti ZHN, jednotky REB, spojovací jednotky a služby C² (velení, řízení), logistické jednotky. Co se týče předpokládaných úkolů, mohou se pozemní síly dělit do operačních čt, které jsou organizovány a vybaveny pro stěžejní obranné a útočné úkoly v době války, dále teritoriálních čt, které jsou určeny k podpoře a ochraně aktivit operačních čt a k činnostem nezávislým na obraně v daných regionech.

Letectvo a PVO

Je rozšiřováno vojenské letectvo. Každá vojenská oblast je povinna vytvořit jednotku bojových vrtulníků, zatímco 25. aeromobilní divize (včetně 1. a 7. aeromobilního pluku) musí být vybavena 150 přepravními a podpůrnými vrtulníky.

Pozemní inventář: T-55, T-72, PT-91 MBTs; BWP-1, BWR AIFVs; OT-64 s řízením APCs; 122 mm, 152 mm a 203 mm ráží děla; 120 mm houfnice; BM-21 a RM-70 dělostřelecký raketový systém; protitankové řízené střely; protitankové granáty; protiletadlové dělostřelectvo, střely země-vzduch. Vojenské letectvo operuje s vrtulníky Mi-2, Mi-8, Mi-17 a Mi-24. Letectvo a síly PVO zahrnují 52 650 lidí. Jsou určeny k vzdušné ochraně polského území proti nebezpečí leteckého průzkumu a napadení a dále pro podporu pozemních sil a námořních operací. Z toho plynou následující úkoly:

- zjišťování a odrazení nebezpečí leteckého napadení,
- obrana důležitých správních a hospodářských center,
- ochrana jednotek, námořních základů a důležitých budov,
- izolace bojových oblastí,
- boj v leteckých a námořních operacích, ničení nebezpečných cílů na moři i na souši,
- letecký průzkum a přeprava.

Kromě svých vojenských funkcí zajišťuje polské letectvo a PVO některé další úkoly. Kontroluje leteckou dopravu nad Polskem, zabezpečuje pátrání a záchranné operace.

PVO zahrnuje tři letecké obranné sbory (Varšavský, Bydhošťský, Wrocławský), jeden letecký sbor (Poznaň) a několik jednotek, které jsou přímo pod velením sil PVO (Varšava). Každý sbor PVO obsahuje řadu leteckých pluků, radiotechnickou brigádu, dvě raketové brigády, jednotku logistiky. Letecké sbory se skládají ze dvou stíhacích divízií, jako samostatný je letecký dopravní pluk, takticko-průzkumný pluk a logistické jednotky. Letectvo je kromě PVO hlavní ochrannou silou. Zahrnuje tři základní služby, jmenovitě leteckou, raketovou a radiotechnickou jednotku. Letecká služba má oficiálně 440 bojových letounů a je organizována následujícím způsobem:

- ▲ *Stíhací letectvo*, pluky vybavené MiG-21, MiG-23 a MiG-29. Jejich úkolem je chránit vojsko a důležité budovy proti nebezpečí zaměření a leteckých útoků, dále podporovat pozemní operace příslušným způsobem.
- ▲ *Stíhací bombardéry* sloučené v divize a pluky vybavené Su-20 a Su-22.
- ▲ *Průzkumné letectvo* provádí letecký průzkum a zjišťování nebezpečných skupin vojsk a jiných cílů, je vybaveno MiG-21R a Su-20R.
- ▲ *Přepravní letectvo* sestává z dopravního pluku a speciálního víceúčelového pluku. Vybavení: An-2, An-26, An-28, Jak-40, Tu-154 a vrtulníky Mi-2, Mi-8, W-3 SOKOL.
- ▲ *Protiletadlové raketové jednotky* jsou schopny zachytit nepřítele na celé ploše jeho vzdušného prostoru i rychlosti, v jakémkoli počasí, ve dne v noci. Tyto jednotky jsou vybaveny pozemními mobilními raketovými systémy, včetně dalekonosných (S-200 WEGA, SA-5), středního dosahu (S-75M WOŁOCHOW, SA-2), krátkého doletu (S-125M NEVA, SA-3) modelů. Dále systémy MANPAD (2-M STRZALA, SA-7) a 37mm a 57mm PL granátů.
- ▲ *Radiotechnické jednotky* operují uvnitř struktur PVO sborů a vytvářejí radiodetekční a průzkumnou síť. Tyto jednotky jsou vybaveny různými elektronickými zaměřovacími systémy, automatizovanými systémy kontroly a přenosu informací o vzdušné situaci.

PVO prochází procesem hluboké transformace. Stávající varšavské sbory PVO jsou rozpouštěny a během příštích tří let bude polovina bojových letounů stažena a nahrazena novými modely. Celkové množství bojových letounů bude zmenšeno na 230. Do roku 2005 by měl být zformován homogenní systém letecké obrany, měl by zahrnout některé raketové jednotky, radiotechnické a většinu z leteckých jednotek.

Námořnictvo

Polské loďstvo o síle 17 220 osob je určeno k ochraně polských výsostných vod a polské ekonomické zóny. Námořní ochranu loďstvo zajišťuje buď samo, anebo ve spolupráci s letectvem a armádou. Souhrn jeho úkolů je následující:

- včas zjistit narušení mořských hranic Polska a ohrožení národní bezpečnosti,
- příprava vlastního bojového potenciálu k plnění úkolů během války i dostatečné úrovni bojové pohotovosti v míru,
- podpora pobřežní stráže při ochraně polských břehů a polské ekonomické zóny,
- účast v průzkumných operacích a při záchranných akcích v součinnosti s letectvem,

- zajištění bezpečné navigace u polského pobřeží,
- účast v akcích na ochranu životního pobřeží v polských pobřežních vodách.

Poláci ve službě míru

Přes padesát let je problém udržení míru a bezpečnosti ve světě klíčovou mezinárodní záležitostí. Kromě jiného vyžaduje také provádění mírových misí a operací. Polsko jako zakládající člen OSN a OBSE se přes čtyřicet let aktivně účastní misí v různých částech světa. Polský příspěvek k společnému udržení míru je okolo 28 000 vojáků a diplomatů, kteří se účastní vyjednávání pod patronací mezinárodních organizací. Navíc byli polští zástupci začleněni i do mezinárodních dohlížecích výborů, které dohlížejí na naplňování

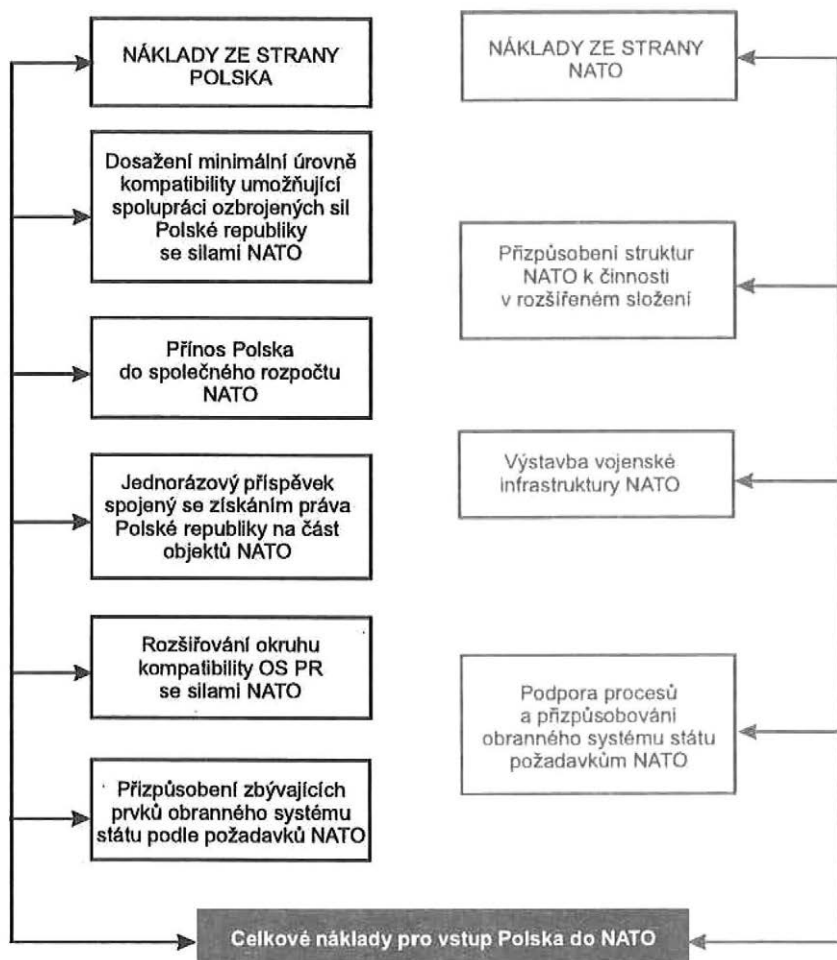

Schéma 1: Náklady při vstupu do NATO

mírových rezolucí. Výbory vznikají na principu bilaterální spolupráce na základě výzvy jedné strany účastníci se konfliktu. Polské oddíly se účastnily také operací v Perském zálivu. Od ledna 1996 byl polský prapor čítající 700 mužů začleněn do operací IFOR v Bosně a Hercegovině. Poláci se těchto misí a operací účastní jako pozorovatelé a inspektoři, slouží v logistických a operačních jednotkách, v policejních a zdravotních kontingentech i jako političtí poradci.

Od roku 1953 se Poláci zúčastnili celkem třiceti mírových misí na téměř všech kontinentech, a to i v exotických částech světa, v Koreji, Afghánistánu, Namibii, Egyptě a Sýrii, v Kuvajtu a Iráku a bývalé Jugoslávii, Kambodži a Libanonu.

Partnerská spolupráce

Důsledkem změn v politickém systému Polska po v roce 1989 je také zintenzivnění kontaktů mezi polskými ozbrojenými silami a jejich partnery z NATO, kterým po zrušení Varšavské smlouvy v roce 1991 tomu již nic nebrání. Reorientace polské zahraniční politiky s sebou přináší zájem vstoupit do západoevropských ekonomických a obranných struktur, snahu zapojit se do všech forem spolupráce s Evropskou unií a dalšími institucemi Západu.

Obsah a forma společných aktivit Polska a NATO byly poprvé definovány v rámci prohlášení Severoatlantické rady pro spolupráci (NACC). Cílem polské národní bezpečnostní strategie je tedy pro 90. léta mj. vstoupit do NATO a jeho evropských pilířů, Západoevropské unie a Evropské unie, které představují prvky evropského kolektivního obranného systému. V odpověď na aspirace východoevropských zemí spolupracovat s NATO vypracovaly USA a další členové NATO program odsouhlasený 10.1. 1992 jako program *Partnerství pro mír* (PfP). Tento program vychází z představy, že stabilizace vztahů a bezpečnosti v euroatlantické oblasti je možná jen za předpokladu společné politické a vojenské spolupráce.

Polský premiér přijal kritéria PfP a 2. 4. 1994 podepsal i formální dokument. Polsko jako první ze středoevropských a východoevropských zemí takový dokument předložilo v Bruselu (25. 4. 1994), a to včetně konkrétních návrhů spolupráce. Ta by měla postupně přerůst v řádné členství v NATO, tedy v integraci polské armády do vojenské struktury Severoatlantické aliance. Konkrétním vyjádřením spolupráce bylo např. cvičení v září 1994 v oblasti Biedrusko nedaleko Poznaň nazvané *Most spolupráce '94*. Účastnilo se ho přes 1000 vojáků komunikujících anglicky. Spolupráce zahrnuje ale mnoho dalších prvků reálné spolupráce, kromě cvičení různé specializované výcviky, návštěvy a setkání, konference a setkání. Bezprostřední každodenní spolupráce je nejlepší záštitou bezpečnosti. Konečným efektem naplňování PfP byla účast polského 16. dopravního praporu v severní brigádě NATO operující v rámci misí IFOR v Bosně. Vyčleněné jednotky Polské armády byly označeny za schopné účastnit se společných cvičení a operací v rámci PfP. Kromě jmenovaného praporu jde o 11. obrněnou jízdní brigádu, 6. vzdušnou raketovou brigádu, 1. vzdušný jízdní pluk, jednu polní nemocnici a některé další jednotky.

Příprava pro NATO

Dosažení kompatibility polských ozbrojených sil s vojenskou strukturou NATO je proces vyžadující změny skutečně v každém aspektu obranného systému. Pro bojovou připravenost a mobilizaci je vyžadována vysoká kompatibilita s NATO, modifikace krizového povolávacího systému, operačních služebních struktur a procedur prověřování bojové připravenosti. **Plná kompatibilita se předpokládá do dvou tří let.** Obzvláště je velmi obtížný proces adaptace velicích a kontrolních struktur. Počítá se s tím, že spolupráce na tomto poli bude možná také do dvou tří let.

Byly dokončeny koncepční práce na restrukturalizaci leteckého obranného systému. Letiště jsou vybavena příslušnými pozemními systémy a infrastrukturou, která vyhovuje letadlům zemí NATO. Navíc k roku 1999 budou všechna letadla polských leteckých sil přizpůsobena novému způsobu identifikace vlastních a nepřátelských letounů (IFF) a družicovému navigačnímu systému (GPS).

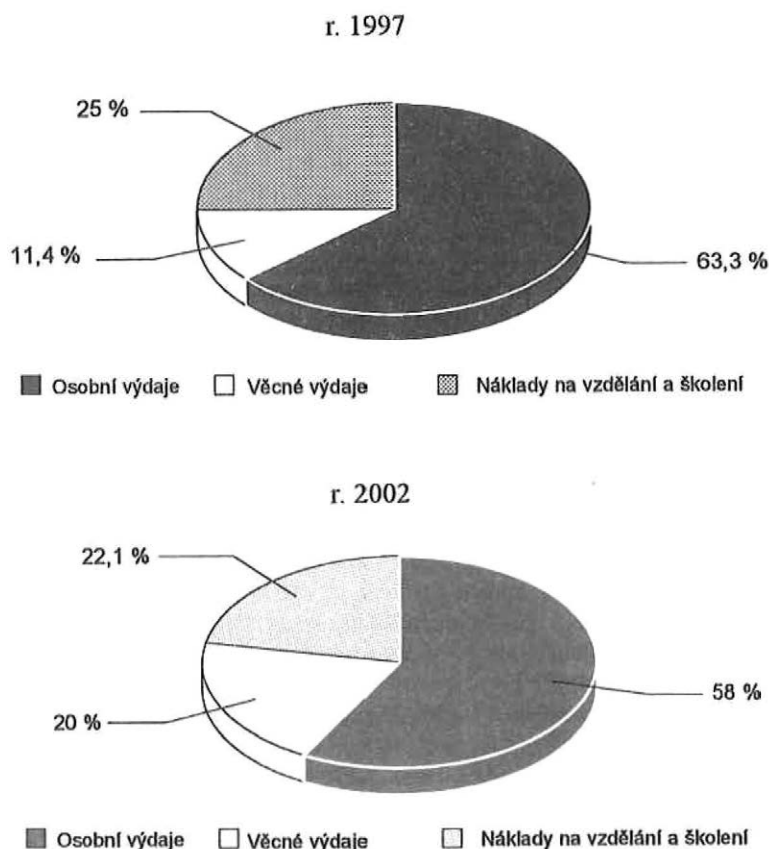

Schéma 2: Struktura rozpočtu MNO (předpoklad)

Začala příprava polských důstojníků na nové úkoly uvnitř struktur NATO. Podle standardů NATO by měly být přepracovány nejdůležitější výcvikové dokumenty a měly by být přejaty i nové kartografické metody. Také jsou postupně zaváděny symboly a nomenklatura NATO. Jsou určeny priority zbrojního systému a modernizace dalšího vojenského vybavení. V současné době se např. vyvíjí víceúčelová helikoptéra, samonabíjecí dělostřelecký a raketový systém a mobilní protivzdušný raketový systém.

Polská armáda v příštích pěti letech

Hlavním obsahem návrhu zákona o úkolech, organizaci a finančních nákladech fungování ozbrojených sil v letech 1998 - 2002 je snížení ozbrojených sil na 180 000 vojáků (do roku 2004) při vyšším počtu poddůstojníků, omezení vojenského školství, při snížení infrastruktury o jednu pětinu. Zpracování tohoto dokumentu považovalo ministerstvo národní obrany již dávno za velmi potřebné. Jde v něm mj. o vymezení nového modelu armády, zajištění její operační činnosti a modernizace ozbrojených sil.

Pro tyto oblasti jsou nezbytné finanční prostředky, jejichž skutečná velikost není dosud známa. Ministerstvo národní obrany ukončilo práci na projektu v listopadu loňského roku. Uvedený dokument je v mezirezortním schvalovacím řízení. Při tvorbě návrhu zákona se vycházelo z těchto základních předpokladů:

- a) Vláda očekává roční růst věcných výdajů o 3 % vyšší než je přírůstek státního rozpočtu, což znamená, že by rozpočet MNO v roce 2002 představoval asi 11,3 miliardy zlotých. V poměru k letošnímu roku by se jednalo o 14,1 % nárůst.
- b) V roce 2002 musí dojít k podstatné změně sociálně-bytových podmínek vojáků vykonávajících základní službu.

Podle Tadeusze Grabowského, náměstka MNO pro ekonomické a finanční otázky, je redukce armády podrobně naplánována. Dosažení uvedeného počtu vojáků dojde přirozeným odchodem starších kádřů a jejich nahrazením vojáky na čas. Předpokládá se, že počet absolventů důstojnických škol a akademií se do pěti let sníží na polovinu. Dále se předpokládá, že podle vzoru zemí NATO budou zachovány školy všech tří druhů ozbrojených sil. Restrukturalizace se pravděpodobně dotkne v omezeném měřítku demblinské Vyšší důstojnické školy vzdušných sil, Akademie vojenského námořnictva, Vojenské technické akademie (WAT) a Akademie národní obrany (AON). Prozatím není známo, na jakém základě bude provedena příprava základních kádřů pro pozemní vojsko. Počítá se se sloučením některých školicích středisek.

Do sedmi let musí být polská armáda z poloviny profesionální. Pokud vezmeme v úvahu vojáky v další službě (na čas), pak se předpokládá, že armáda bude ze 60 % profesionální a pouze ze 40 % bude naplněna vojáky v základní službě. V armádě budou sloužit jeden rok, ale o to bude jejich služba intenzivnější. Má se dosáhnout toho, aby v polské armádě sloužilo 30 % důstojníků (nyní 43 %), 30 % praporčíků a 40 % poddůstojníků (nyní 29 %).

Další otázkou je problém vojenských objektů. Nyní jsou vojenské objekty soustředěny v 258 posádkách na rozloze 300 tisíc hektarů. Zahnují společně 1,8 tisíce vševojskových zařízení. To je zbytečně mnoho. Např. francouzská armáda, která je ve srovnání s polskou armádou početnější, má pouze třetinu takových zařízení.

Plánuje se několik set modernizačních programů. Týkají se především: integrovaného průzkumného systému a REB ozbrojených sil, automatizace systému velení a spojení,

individuální výzbroje vojáka, výzbroje, PVO a protitankových prostředků obrany, víceúčelových a úderných vrtulníků, tankové výzbroje, víceúčelového letounu, výzbroje a prostředků pozemní obrany, bojového vozidla pěchoty a lodí.

Kdy bude zahájena jejich realizace se zatím neví. Nicméně již bylo např. rozhodnuto v otázce radiostanic na taktickém stupni a rovněž byly oznámeny práce na výzbroji bojového vrtulníku Huzar s protitankovými raketami. Předpokládá se, že budou zavedeny do armády v nejbližších pěti letech, což bude ovšem záležet na finančních prostředcích MNO a výrobních možnostech polských výrobních závodů. *Na nákup zbraní a techniky v letošním roce plánuje polská armáda vydat asi 871 miliónů zlotých a v roce 2002 bude MNO pravděpodobně disponovat sumou dvou miliard zlotých (v dnešních cenách).* Jde o sumu, která by umožňovala nákup letky současných víceúčelových letounů, jejichž cena se pohybuje kolem 100 miliónů zlotých za jeden letoun.

Náklady při vstupu do NATO

Stanovit skutečné náklady pro vstup Polska do NATO bude možné teprve po určení konkrétní perspektivy členství v Alianci. Teprve až budou probíhat konkrétní rozhovory s uchazeči o členství v Alianci, budou určeny i náklady, výše polského příspěvku do civilního rozpočtu NATO, na udržování integrované vojenské struktury, ale především na minimálně požadovaný rozsah kompatibility a interoperability ozbrojených sil a celého obranného systému Polské republiky se současnou obrannou strukturou NATO.

Poměrně nejjednodušší je zhodnocení výše vkladu Polska do společného rozpočtu NATO, protože jeho civilní část je již známa a známé jsou také stabilní částky týkající se vojenského rozpočtu. Známe je rovněž procentuální podíl vkladu jednotlivých členů Aliance do společného rozpočtu, který se skládá ze tří částí:

- civilního rozpočtu,
- vojenského rozpočtu,
- investičního rozpočtu (NSIP).

Obecně vyjádřeno, celkový vklad jednotlivých zemí do společného rozpočtu NATO dosahuje necelé půl procento z celkových výdajů na obranu. Výše příspěvku jednotlivých členských zemí je určována individuálně a vychází z celé řady činitelů, např.: velikosti daní dané země, hrubého národního důchodu, výše rozpočtu na obranu, historických činitelů apod. Lze předpokládat, že výše příspěvku Polska se bude nacházet mezi výší vkladu Španělska a Turecka. Vojenské rozpočty jsou však tvořeny na poměrně rozdílných zásadách, takže procentuální podíl jednotlivých zemí závisí částečně i na jiných činitelích, než jak tomu je v případě civilního rozpočtu (potřeby obrany, úloha a místo vojenského potenciálu dané země v integrované vojenské struktuře Aliance). Podle údajů z roku 1995 výše všech rozpočtů států NATO představovala 1, 736 miliardy dolarů. Lze předpokládat, že by Polsko průměrně vynakládalo 2 %, což by představovalo 35 miliónů dolarů ročně. (Předpoklad struktury rozpočtu polského MNO ukazuje schéma 2.)

Polské ministerstvo národní obrany před dvěma lety vypracovalo „Studii o integraci polských ozbrojených sil do západního obranného systému“, ve které bylo vyčleněno několik oblastí, které spadají do předpokládaných výdajů. V průběhu dalších prací bylo v souladu s některými myšlenkami obsaženými ve „Studii o rozšíření NATO“ stanoveno,

že základní význam bude mít získání nezbytné úrovně kompatibility a interoperability polských ozbrojených sil se silami NATO. Především zde jde o:

- ▲ vytvoření integrovaného kontrolního vzdušného systému kompatibilního se systémem NATO,
- ▲ integraci vojenských a civilních systémů přenosu dat a jejich spojení s obranným vzdušným systémem NATO,
- ▲ zavedení nových prostředků k zajištění bezpečnosti letu, především systému identifikace IFF (zjišťování totožnosti vlastních a nepřátelských letounů),
- ▲ systematické zavádění nových zbrojních systémů a vojenské výzbroje použitelných podle standardů NATO,
- ▲ obrannou infrastrukturu,
- ▲ modernizaci letišť.

Závěrem k personální práci v polské armádě

Letošní rok je počátkem dlouhodobého programu strukturálních personálních změn v ozbrojených silách Polské republiky. Podobně jako v AČR, je jeho cílem vytvoření armády s relativně menším důstojnickým sborem a zvýšeným počtem praporčků a poddůstojníků. Požadovaný nárůst je pochopitelně spojen s vyššími výdaji. Pro tento rok jsou stanoveny výdaje na důstojníka 30 000 zlotých, praporčíka 23 000 zlotých a na poddůstojníka 10 000 zlotých.

Na rok 1997 byl stanoven limit 1500 osob, které by měly být přijaty do polské armády na čas. K přijetí do služebního poměru vojáka z povolání budou vybíráni také absolventi civilních škol, a to především z těch oborů, které nejsou v armádě na středních a vysokých školách zavedeny. Přijato má být více poddůstojníků se závazkem na 1 - 4 roky. V těchto případech bude rozhodující úroveň vzdělání, požadováno je alespoň střední a vojenská praxe. Větší šanci na další službu budou mít ti vojáci, kteří již podepsali závazek a po jeho splnění se rozhodnou si jej prodloužit na čtyři roky. Vzrostou také šance na další službu u těch vojáků, kteří byli povoláni k činné službě v roce 1992 a kterým v letošním roce uplyne závazek, podepsaný na pět let.

Zajímavou novinkou je skutečnost, že se v tomto roce radikálně zvýší počet poddůstojníků, kteří budou zařazeni do jazykových kurzů. Mezi zhruba 2000 vojáky z povolání, kteří se prokazují znalostí angličtiny na úrovni druhého a třetího stupně, je totiž sotva 40 praporčků a poddůstojníků z povolání, což vytváří problémy, hlavně v mírových misích. Je ale otázkou, jaká bude ekonomická situace polské armády a jaký to bude mít na všechny výše uvedené záměry vliv. Již dva roky nebyli přijímáni vojáci na čas, protože nebyly peníze ...

(Podle zahraničních materiálů, Polska zbrojna č. 2 a č. 3 /1997, Military Technology 12/96, s. 21 - 33, zpracoval plk. Petr Majer a red.)